

Η ΜΕΛΙΝΑ

Τα καλύτερα ονόματα της ελληνικής electronica διασκευάζουν τραγούδια της Μελίνας Μερκούρη

ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΓΕΝΙ

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΝΕΝΕ (panikoval500@gmail.com) // Artwork: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ // Φωτό: HENRY GRASKINSKY

Το καλό με τη Μελίνα είναι ότι είχε γίνει μύθος όσο ήταν ακόμα εν ζωή. Πρόλαβε και μας έκανε να τη λατρεύουμε και μετά να την ξεπεράσουμε. Έγινε μία εύκολη, λαμπερή ρομάντζα επαναστατικότητα και φινέτσας και, αφού υπερκαταναλώθηκε, ήρθε η περίοδος που έμειναν στέρρα τα λόγια και το πάθος. Η ουσία. Τώρα, ξανά επίκαιρη με τα 20 χρόνια από το θάνατό της και με την ανάγκη για αξιοπρέπεια, πολιτισμό και ήθος περισσότερο απαραίτητα από ποτέ άλλοτε, μία ωραία ιδέα του Ιδρύματος Μελίνα Μερκούρη έρχεται να την «ξανασυστήσει» πιθανώς στη νέα γενιά. Ή να κάνει τα τραγούδια και τις παρακαταθήκες της να ακουστούν με έναν άλλον αέρα. Το *Playing With Melina* είναι ένα άλμπουμ με διασκευές και remixes από 14 ονόματα της ελληνικής ηλεκτρονικής σκηνής + έναν Γάλλο, που θα κυκλοφορήσει στις 10 Νοεμβρίου. Ακούσαμε τα κομμάτια ένα-ένα και σας τα παρουσιάζουμε:

Αγάπη Που ΄γινες Δίκοπο Μαχαίρι - Papercut Remix Η «Στέλλα» τραγουδούσε το «Μαχαίρι» το 1955, φλάσροντας στον αέρα μία τεράστια χαρακιά που ακόμα όλοι έχουμε το σημάδι της. Ο Κακογιάννης έγραψε τους στίχους και ο Χατζηδάκης μελοποίησε αυτή την «αναφορά» στον Τσιτσάνη όπως τη χαρακτήρισε, πατώντας επάνω στον «Τρελό τσιγγάνο», με την έγκριση του Τσιτσάνη, ο οποίος άλλωστε συμμετείχε στην ταινία έχοντας τη μουσική διεύθυνση της ορχήστρας. Έτσι κι αλλιώς όμως, όπως συμβαίνει με τους θρόλους, η πατρότητα χάνεται και περνάει στο συλλογικό υποσυνείδητο σαν κοινό κτήμα όλων. Τραγουδιμένο στη γειτονιά των Εξαρχείων, εκεί που ήταν η ταβέρνα της «Στέλλας», το τραγούδι παίρνει από τους Papercut μία αργή, ελεγειακή βαρύτητα με σκρατς επάνω στο μουζούκι σαν φαλτσέτα που μπαίνει και βγαίνει δολοφονικά ενώ από πίσω μετράνε τα βήματα, υπέρροχος πένθιμος καμπάνες, σαν σπόιλερ για αυτό το φινάλε που όλοι ξέρουμε.

Να με θυμάσαι - Mikro Remix Το 1964, το αμερικάνικο δίκτυο ABC γύρισε μια σειρά τηλεοπτικών ταινιών αφιερωμένων σε διάσημους ηθοποιούς. Ο καθένας παρουσίαζε την πόλη του – η Λίζ Τέιλορ το Λονδίνο, η Σοφία Λόρεν τη Ρώμη, ο Πίτερ Ουστίνοφ τη Μόσχα, η Μελίνα την αγαπημένη της Αθήνα. Ο Ιάκωβος Καμπανέλλης, σεναριογράφος της «Στέλλας», μαζί με τον Μαξ Ουίλκ ανέλαβαν να γράψουν τα κείμενα αυτής της ωραίας ξενάγησης και ο φρέσκος, νεοεμφανισθείς τότε και με ήδη επιτυχημένες μουσικές συνθέσεις για το θέατρο και τον κινηματογράφο Σταύρος Ξαρχάκος, ανέλαβε τη μουσική. Στο τραγούδι, ο Βαγγέλης Γκούφας έγραψε τους στίχους και στο σόλο μουζούκι ο Ζαμπέτας έσταξε όλη τη λύπη του αποχωρισμού. Η φρέσκια, θαλασινή αύρα που διαπνέει τη μουσική του Ξαρχάκου έδωσε έναν τόνο καλοκαιρινού αποχαιρέτισμού που ταιριάζει τόσο ιδανικά με τη νοσταλγική 60s καρδιά των Mikro, σήμερα. Είναι το ηλεκτρονικό echo που δίνει επάνω στο beat την αντίληψη του αέρα που παίρνει μακριά άλλο ένα καλοκαίρι. Ακούγοντας το θέλεις να φωνάζεις «Στάσου, μύδαλα».

Je Te Dirais Les Mots - Marsheaux Remix Στις αρχές των 70s, το Παρίσι με ζωντανό ακόμα το θόρυβο του Μάπ του '68, ήταν το μέρος που συγκέντρωνε ανοιχτά, δημιουργικά μυαλά, καλλιτέχνες και επαναστάτες λίγο πριν τους σαγηνεύσει το μυαλό ο επερχόμενος διαστημικός ήχος των συνθεσάιζερ. Το 1973, ο Βαγγέλης Παπαθανασίου, μετά τη διάλυση των Aphrodite's Child, συναντήθηκε στα παρισινα στούντιο με τη Μελίνα, διωγμένη από τη χούντα, με επαναστατική ζέση και ήδη μεγάλη star στη Γαλλία, μετά την εμφάνισή της στο δημοφιλές τηλεοπτικό σόου του Pierre Jordan. Ήταν μοιραίο: ο Vangelis της έγραψε ένα τραγούδι σε στίχους των Richelle Dassín & Claude Lemesle, για το άλμπουμ που ετοιμάζε «Si Melina... m'était contée». «Θα σου πω εγώ τις λέξεις» λέει η Μελίνα τρυφερά τρυπώνοντας στο αυτί μας

ελληνογαλλικές μικρές αγάπες, «παλικάρι μου, αγοράκι μου». Με μία ερωτική βραχνάδα που θεαματικά την απογειώνει το στέρreo, διαστημικό beat των Marsheaux, σοφά διατηρώντας το χαρακτηριστικό μεγαλιώδες χρώμα του Παπαθανασίου. Είναι αισιόδοξο σαν την αρχή μιας νέας εποχής.

Love Love Love - NTEIBINT Η Μελίνα, μπαίνοντας σε ένα δωμάτιο με κόσμο, ήθελε να την καλοπερίζοντο, με όλη τους την καρδιά. Όχι ψόφια και φοβισμένα. Έβαζε τα κλάματα κι έλεγε «Θέλω να με αγαπούν ακόμα και οι καρέκλες». Το σπάνιο αυτό τραγούδι της από το μιούζικαλ «Ilya Darling», που είχε ανέβει στο Μπρόντγουεϊ το 1967 (θεατρική διασκευή του «Ποτέ την Κυριακή») σε μουσική Χατζηδάκι και στίχους Joe Darion, κάνει λοιπόν ακόμα και τις καρέκλες να την αγαπούν όταν σαν μωρό με βραχνό παράπονο ζητάει συνέχεια και μόνο «λοβ». Το remix τη δικαιώνει: της δίνει μία μεγάλη θάλασσα αγάπης να κολυμπάει μέσα της, δημιουργώντας δίνες, πουρμπουλήθρες, ξέφρωτα και μακρινούς ήχους από δελφίνια του διαστήματος.

Paname - Olga Kouklaki Remix Το τραγούδι ανήκει στον Léo Ferré, αναρχικό, διανοούμενο, καλλιτεχνική φροσιονομία των παρισινών café αλλά και τραγουδιστή που γέμιζε τεράστιες αίθουσες με τις συναυλίες του. Υιοθετώντας η Μελίνα τραγούδια σαν αυτό το αρχειωτικό παριζιάνικο chanson που γράφτηκε το 1960, μπαίνει στην παρέα των άλλων bohemians – Serge Gainsbourg, Jacques Brel, Georges Brassens – και αποκτάει τον αέρα της πόλης που φάνηκε να τη φιλοξενεί καλύτερα απ'όλες. Το ίδιο και την Olga Kouklaki σήμερα που πιάνει το κομμάδι, μετρημένο βήμα, το σουλατσάρισμα, τα τακούνια στο φιλόβροχο, και τα βάζει επάνω σε ρυθμό που δένει με ωραία βιολιά και ξυλόφωνο, κόνρες που περνούν και χάνονται. Αστικό chic.

Je Suis Grecque (Είμαι Ρωμιά) - (RH)2 Remix Παταγωδες και ξεσηκωτικό, ένα κομμάτι του οποίου οι στίχοι και η μουσική αποδίδονται στον Μάνο Χατζηδάκι αλλά φαίνεται να απουσιάζει από τη δισκογραφία του. Κάποιοι εικάζουν ότι μπορεί να γράφτηκε από τη Ραχήλ Ντασέν και τον Τζο Ντασέν, μια και παρουσιάστηκε στο τηλεοπτικό σόου του τελευταίου. Όπως και να έχει, ο τίτλος έμεινε κλασικός και έγινε αστικός μύθος (η Μελίνα, επιστρέφοντας στην Ελλάδα, στον έλεγχο διαβατηρίων: «Έχετε τίποτα να δηλώσετε; -Ναι, έχω. Είμαι ΡΩΜΙΑ»). Σχεδόν σαν μιούζικαλ, με λαμπερή, φαντεζί έναρξη και όλο το θίαιο επί σκηνής, το remix των (RH)2 της προσφέρει το ποδοβολητό των παπαράτσι, το glam των φλας και την ποιότητα star που την κουβαλούσε μοιραία, σχεδόν άθελά της, όπως και την εθνικότητά της.

The Calling - Fantastikoi Hxoi Ένα από τα τρία αυθεντικά κομμάτια του άλμπουμ που γράφτηκαν επάνω σε λουπαρισμένες ατάκες της Μελίνας, από λόγους της σε δημόσιες εμφανίσεις, δηλώσεις ή καλέσματα όπως αυτό. Η ψυχεδελική αύρα του Φανταστικού Ήχου γίνεται όχημα για την ήρεμη αλλά επιτακτική φωνή της, τη βαριά αγγλική προφορά της, τη μάχιμη βραχνάδα της να αφηρνίσει και να πείσει τους ξένους να συνδράμουν εναντίον της χούντας. Που... Που... Εντ γιαου... Γουί νιντ γιορ κονσέρν, γουί νιντ γιορ ατένσιον. Είναι διαταγή. Και την κάνει ακόμα πιο επιτακτική το φύσημα της μαγνητοταινίας που ακούγεται σαν άνεμος από το παρελθόν.

Αγάπη Που ΄γινες Δίκοπο Μαχαίρι - K. Βήτα Remix Ο Κωνσταντίνος μένει κοντά στην αγαπημένη βόλτα της Μελίνας. Τον έχω συναντήσει μερικές φορές εκεί στη Διονυσίου Αρεοπαγίτου, κοντά στην προτομή της, και μοιάζει σαν να την έχει επιλέξει για μόνιμο φόντο του, πολιούχο αγία της γειτονιάς του και της μουσικής της. Την επισκέπτεται συχνά, σαν σε εκκλησία. Π' αυτό και το «Δίκοπο μαχαίρι» στα χέρια του γίνεται ένα εμμονικό μάντρα γύρω από τον στίχο «Φωτιές ανάβουμε μες στα δυο του μάτια» με μία ηλεκτρική αγωνία κρυμμένη στο βήθος.

La Fume Des Cigarettes (Όταν συμβεί στα πέριξ) - Kid Loco Remix Το γνωστό ρεμπέτικο τραγούδι του

Τσιτσάνη πήρε μία άλλη, φιμέ απόχρωση με τους στίχους του Serge Lama και τη δύο-πακέτα-την-ημέρα φωνή της Μελίνας. Το κομμάτι αποδόθηκε στα γαλλικά το 1974 για το άλμπουμ της «L' Oeillet Rouge» και φέτος διασκευάστηκε από τον μόνο μη-Έλληνα που συμμετέχει στο άλμπουμ, τον Kid Loco. Και τι αστέιο, τον μόνο που έμεινε πιο πιστά προσηλωμένος στην αυθεντική γαλλική βερσιόν, διατηρώντας ένα σεβασμό προς την εκτέλεση εκείνη. Ίσως επειδή δεν γνωρίζει τη δυναμική της εκφοράς των ελληνικών της Μελίνας. Ή ίσως επειδή κανένας, καμία, ποτέ δεν ξανακάπνισε με τον τρόπο που κρατούσε το τσιγάρο εκείνη.

Medea Tango - Stavento Remix Άλλο ένα κομμάτι από την «Ilya Darling» του '67, το απολαυστικό Τανγκό της Μήδειας που εξιστορούσε την προσωπική εκδοχή της Ίλια για την ιστορία της Μήδειας. Από το χείμαρρο των σαν γκρικίλις αυθεντικών στίχων, ο Stavento κράτησε μόνο μία φράση της – «Έχοιμε τη μουσική» – και έπλεξε επάνω της ένα ευχάριστο λουπαρισμένο θέμα που, ίσως είναι κρίμα αλλά δεν οδηγεί στην ευτυχισμένη κατάληξη που είχαν όλες οι αρχαίες τραγωδίες α λα Μελίνα: ...και τότε όλοι μαζί ανέβηκαν σε ένα χρυσό άρμα και πήγαν στην ακρογιαλιά.

Αστέρι μου Φεγγάρι μου (Αγάπη μου) - Nikonn Remix Τραγούδι του Μίκη Θεοδωράκη σε στίχους του αδερφού του, Γιάννη Θεοδωράκη, που γράφτηκε το 1962 για την ταινία «Φαίδρα» του Ντασέν, βασισμένη στην τραγωδία του Ευριπίδη «Ιππόλυτος» για τον έρωτα της γυναίκας του Θησέα προς το γιο του. Η Μελίνα τραγουδούσε τους ερωτικούς στίχους σαν μαύρες προφητείες της Κασσάνδρας. Η νέα ζωή του τραγουδιού από τον Nikonn βρήκε τη δροσιά και όχι την κατάρτα του έρωτα, ίσως στρέφοντας το βλέμμα του περισσότερο προς τον νεαρό Ιππόλυτο / Άντονι Πέρκινς και στην εύθραυστη φύση του. Από μία άποψη, μόλις γράφτηκε το νέο «Mrs. Robinson».

Paname - Serafim Tsotsonis Remix Και μία έκπληξη: η δεύτερη διασκευή του Paname, με γαλλικό φλέγμα α λα Air, μας παίρνει από το Καρτιέ Λατέν και μας προσγειώνει ή μάλλον απογειώνει από το Ορλί σε μία νυχτερινή πτήση, γοητευτική όπως όλα τα αεροδρόμια τη νύχτα. Η Μελίνα ακούγεται σαν ψυχεδελική πλώ στο βάθος να μας λέει *προσδεθείτε* – ή, μάλλον, *αρεθείτε*.

Melina's Song - Niadoka Δεύτερο καινούργιο κομμάτι που χτίζει μία μουσική ηλεκτρονική περιπέτεια γύρω και μέσα από τα λόγια της Μελίνας-θεατρίνας. Μιλώντας για τους ρόλους της όπως στο «Γλυκό Πουλί της Νιότης», δίνοντας συνέντευξη, δεν είναι για μία πασιονάρια αλλά μία ντίβα. Που κάνει παύσεις, βαθαίνει απότομα και μετά ξαναβαίνει στην επιφάνεια της φωνής, αγριεύει και μαλακώνει, σέρνει νωκελικά τα μακρά της φωνήεντα και ξαφνικά σχεδόν βρυχάται στη λέξη «γεννάς». Γεννά τους ρόλους. Γεννά τα μάρμαρα. Δημοκρατία και Ελευθερία. Περίτεχνα στριφογυρίζει ανάμεσα σε αυτό το υπέρροχο σπικάζ η μουσική, υπογραμμίζοντας τις λέξεις κλειδιά.

Χάρτινο το Φεγγάρι - Cayetano Remix Χατζηδάκις και Γκάτσος γράφουν το τραγούδι της Μελίνας Ντιμπούα, για το «Λεωφορείον ο Πόθος» του Tennessee Williams που ανέβηκε από το Θέατρο Τέχνης του Καρόλου Κουν το 1948-49. Ποτέ ξανά το φεγγάρι στην Ελλάδα δεν θα ήταν το ίδιο. Ο Cayetano, πολύ σοφά, δίνει στον ήχο του μία ηλεκτρική ένταση «γαλλικής σχολής» που σε νονάει σχεδόν η παραμορφωτική της ζωντανία και βάζει τη φωνή της Μελίνας να ακούγεται με τη μονοφωνική γοητεία ενός παλιού ραδιοφώνου.

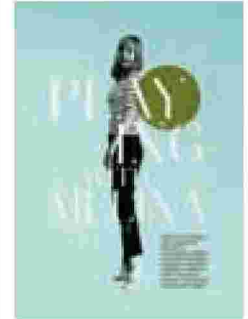
Melina Mercouri - Monsieur Minimal Ένα κομψό, σφιχτό μουρμουρητό με θρύμματα λόγων και μαρμαρόσκονης, υποσχέσεων, ένθερμων λέξεων, οραμάτων που η φωνή τους τα κάνει διαχρονικά και απαραίτητα. Η Μελίνα με αυτή τη φωνή και αυτά τα λόγια παραμένει ολοζώντανη και φλογερή. Και ο Minimal, σεμνά και με φρίνα διακριτικότητα, έγραψε ένα τρυφερό θέμα τίτλων τέλους μιας ταινίας που δεν έχει τέλος. **A**

ΙΑΣ

Ο
 ΗΛΙΟΣ
 ΤΟΝ
 ΠΑΙΔΙΟΝ
 ΜΑΣ
 ΧΡΟΝΟΝ

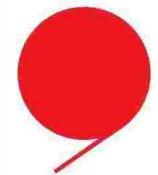
ΠΑΝΙΚΟΒΑΛ ΤΩΝ 500

Η ATHENS VOICE εξασφάλισε για σας 10 CD

Στείλτε SMS: AVAV (κενό) 3 και το ονοματεπώνυμό σας στο 54121, μέχρι την Τρίτη 4/11, στις 10 π.μ. Οι νικητές θα ειδοποιηθούν με sms και θα μπορούν να παραλάβουν το δώρο τους μετά τις 10/11 που θα κυκλοφορήσει από τα γραφεία της Α.Υ. (Χαρ. Τρικούπη 22, 3ος όροφος, Εξάρχεια). Κάθε μήνυμα χρεώνεται €1,23 με ΦΠΑ.

Το «PLAYING WITH MELINA» κυκλοφορεί υπό την αιγίδα του Ιδρύματος «Μελίνα Μερκούρη» στις 10 Νοεμβρίου 2014 σε CD, βινύλιο, Digital και ειδική περιορισμένη έκδοση με φωτογραφικό άλμπουμ και αφίσα. Το άλμπουμ θα κυκλοφορήσει σε όλο τον κόσμο μέσω της UNIVERSAL MUSIC.

30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ - 5 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2014 Α.Υ. 17